

Over de schreef.

De 3^e verdieping van de Westerschelde.

De Eerste Kamer heeft ingestemd met de Scheldeverdragen, wat de weg heeft vrijgemaakt voor de 3^e verdieping van de Westerschelde. Getijde onafhankelijk kunnen zeeschepen met een diepgang tot 13,10 meter binnenkort continue doorvaren. Noodzaak, omdat rederijen steeds grotere boten hebben, die anders uitwijken naar havens met wel voldoende diepgang. De laatste tijd was er veel over te doen. Vooral in het Antwerpse. Er werd zelfs hardop uitgesproken dat wanneer onze eerste kamer niet akkoord wilde gaan, er 20.000 arbeidsplaatsen verloren zouden gaan van de 200.000 arbeidsplaatsen die de haven nu biedt! In Zeeland was er rumoer over de gedwongen ontpoldering. Polders zijn de 'open zenuw' van de Zeeuwen, die 'uit schor en slik' hun land veroverden. Vruchtbaar land, dat 'no-way' ontpolderd mag worden voor natuurcompensatie. Volgens het Scheldeverdrag moet dat wel. Er moet 600 hectare natuur in de Schelde, of elders, worden aangelegd.. Knelpunt is de gedwongen ontpoldering van de Hedwigepolder en de uitbreiding van het Zwin. Vrijwel de hele eerste kamer wenste *zekerheid* dat dit niet doorgaat. De 'mededeling' van minister Gerda Verburg dat Vlaanderen meewerkt aan een door de commissie-Nijpels 'te vinden alternatieve oplossing', was bij de voorstemmers voldoende om hun twijfels weg te nemen.. Vlaams minister-president Kris Peeters reageerde verheugd op de instemming met het Scheldeverdrag, nadat zijn parlement hem eerder had gemaand zich krachtiger op te stellen. En nu? Einde discussie? Ik geloof er niets van. Want deze casus is typerend voor de wijze waarop belangen steeds opspelen. Sinds mensenheugenis willen havensteden hun posities behouden en uitbreiden. Wanneer dat niet lukt, door verzanding of door concurrentie, onderneemt men alle denkbare inspanningen om deze bedreiging ongedaan te maken.

Brugge behoort voor België het historische voorbeeld te zijn. Ondanks de machtsgreep van Pieter de Coninck en Jan Breydel, ondanks de hydraulische werken om de verzanding van Het Zwin te keren. Brugge ging ten onder! Alleen de historische pracht en praal herinnert nog aan het glorieuze haven verleden..

Antwerpen is als haven verkeerd gelegen. Aan de Schelde, die door Nederlands gebied stroomt en de 2^e petrochemische haven ter wereld is geworden. Gelegen in het binnenland, een vanuit milieuoogpunt ongewenste plaats. Toen België na de oorlog met succes Zeebrugge ontwikkelde, had men de Antwerpse haven daarheen moeten verplaatsen. Een mondiale haven behoort aan zee te liggen. Aan diep toegankelijk water.

De Westerschelde is dat niet en heeft bovendien natuurwaarden van groot belang. Zo niet gelijk aan de Oosterschelde, dan toch van onschatbare waarde. Daardoor knelt de schoen. Nu en in de toekomst. Het huidige verdrag is volgens België niet bedoeld om hun marktaandeel te verhogen, maar dient om te voldoen aan de eisen van internationale rederijen. De nieuwe diepgang is dus niet het einde. Over enkele jaren zullen weer grotere schepen ontstaan en begint de discussie opnieuw. De Westerschelde is ongeschikt voor steeds verdergaande verdieping en voor nog grotere schepen bijv. in het nauw van Bath. Waar al enkele malen een bijna ramp ontstond.

Economisch belang? Prima! Maar als het getij vergaat, moet men de bakens verzetten. Als grotere schepen onvermijdbaar zijn, moet men de havenactiviteiten verplaatsen. Bijv. naar Zeebrugge. Natuurcompensatie is dan overbodig. Een Scheldeverdrag dat de definitieve grenzen aan de groei niet omvat, is de naam van een verdrag niet waard. Het is een open brief tot steeds nieuwe onderhandelingen en een tikkende tijdbom voor een (catastrofale?) milieuramp. In Antwerpen of op de Westerschelde.

Eric Conscience.